

Történelmi helyszínek Kelet-Felvidéken

Történelmi és irodalmi helyszínek és
emlékek nyomában a Felvidéken

HATÁRTALANUL PÁLYÁZAT
2015. És 2016.

HÁROM ELŐKÉSZÍTŐ ÓRA

- Fel kell keltenünk diákjaink érdeklődését a határon túli magyar lakosság történelme, hagyományai és jelenlegi élete iránt. Ezért először otthoni gyűjtőmunkát fogunk kérni a gyerekektől, plakátkészítést megadott témakörökben és a munkákat elhelyezzük az osztálytermekben valamint a folyosókon. Az előkészítő óra során kooperatív módszerekkel feldolgozzuk a földrajzi elhelyezkedést, és az interaktív tábla segítségével anyagokat lehet hozzá gyűjteni majd a csoportok megtartják a beszámolóikat.

FAKULTATÍV TEVÉKENYSÉG (SZAKKÖR, FELADATLAP-KÉSZÍTÉS, TANULMÁNYI VERSENY)

- Délutáni foglalkozások keretében az utazást megelőző hónapban hetente 1 alkalommal (3x1 óra, a 4.óra összefoglalja a korábbiakat) irodalmi-történelmi-földrajzi tematikájú feladatlapokat állítunk össze a résztvevő kísérő tanárokkal, melynek versenyszerű megoldásával készülhetnek a diákok a rájuk váró tanulmányútra, ezáltal kialakítva, erősítve a nemzeti összetartozás közösségformáló érzését. A verseny eredményhirdetésére az utazás alatt kerül sor.

Budapest - Mikszáthfalva - Alsósztrégova
– Patakalja (Madách-kastély, Balassa-
kastély)

- Első utunk Mikszáthfalvára vezet ahol meglátogatjuk az 1847-ben született nagy palóc író, Mikszáth Kálmán szülőhelyét, melyet ma már csak egy emléktábla jelöl. Itt rendhagyó irodalom órát tartunk Mikszáthra emlékezve a balladás tömörségű és költőiségű Tót atyafiak és A jó palócok novelláskötet felidézésével (7.osztály).
- Ezt követően Alsósztrégovára megyünk, ahol meglátogatjuk a Madách-kastélyt. Itt Madách Imre síremlékénél felidézzük munkásságát. (Irodalom 7-8.) Következő állomásunk Patakalja, ahol felkeressük a Balassakastélyt, melyet vadászatai folyamán többször felkeresett II. Rákóczi Ferenc is. A kastélyt a 18. század elején Rákóczi kapitánya Török András birtokolta. (Történelem 6.)

ELSŐ NAP

Losonc - Gács – Fülek (Belváros, református temető, vár)

- Losoncba érkezve városnézésre indulunk. Meglátogatjuk a református és római katolikus templomokat. Petőfi Sándor emléktábláját megkoszorúzzuk és közösen elszavaljuk a Nemzeti Dalt. Ezt követően felkeressük a református temetőt. Itt nyugszik a Ráday–kriptában, Ráday Pál kuruc diplomata aki II. Rákóczi Ferenc fejedelem személyi titkára volt. (Történelem 6., irodalom 7., hittan, rajz 6.)
- Következő állomásaink Gács várkastélya és a Füleki vár. Játékos rajzversenyt rendezünk a vár falainál. (Történelem 6., rajz és vizuális kultúra 6.) Felkeressük még a Luzsénszkykastélyt, ahol egy ideig a "lőcsei fehér asszony" is lakott. (Történelem 6.) Továbbutazunk Rimaszombatra.

ELSŐ NAP

Rimaszombat (Belváros)

- Rimaszombatra érkezünk. Gyalogos városnézés keretében ismerkedünk a Fő tér templomaival és polgárházaival. A vacsora után beszélgetés a felvidéki szórványban élő magyarság helyzetéről. A szabadságharc legnagyobb ütközeteit felelevenítve kuruc nótákat tanulunk és közös énekléssel zárjuk az estét. (Földrajz 6-7. Ének-zene 5-6.)

ELSŐ NAP

- Rimaszombat (Gömör-Kishonti Múzeum)
- Reggeli után a Tompa Mihály Alapiskola diákjaival ismerkedünk. A két iskola tanulói kiselőadások formájában bemutatják egymásnak intézményeiket. Rimaszombaton született Tompa Mihály, a reformkori generáció egyik kiemelkedő költője, ezért nagysága előtt szobránál elhelyezett koszorúval emlékezünk, majd elszavaljuk legismertebb "A gólyához" című versét. Ezt követően az iskola udvarát közösen a helyi diákokkal kitakarítjuk, rendbe tesszük, közösen elültetjük a barátság fáját, amely a nemzeti összetartozás élő jelképe lesz. (Irodalom 7.)
- Az újdonsült barátainktól búcsúzunk, majd látogatást teszünk a Gömör-Kishonti Múzeumban, ezután továbbutazunk.

Második nap

Feled - Sajógömör - Pelsőc – Csetnek (Vécsey kúria, temető, vasolvasztó, templom)

- Feledre utazunk ahol megnézzük az Aradi 13-ak egyik hős tábornokának, Vécsey Károly családjának nemesi kúriáját.
- Ezután felkeressük a település temetőjét, amelyben II. Rákóczi Ferenc tüzérségének megalapítója, De La Motte francia ezredes, az 1708-as trencsényi ütközet egyik hőse nyugszik. (Történelem 6. és 7., rajz 6. és 7.)
- Sajógömörön megnézzük Mátyás király bronzszobrát, felolvassuk a "Mátyás király Gömörben" című tanulságos magyar népmesét.
- Pelsőcön a gótikus református templomot nézzük meg. Csetnekre utazunk, a nagy múltú vasolvasztóhoz, itt gyártottak fegyvereket II. Rákóczi Ferenc számára. Kiselőadásokat hallgatunk meg a szabadságharcban használt fegyverekről. (Irodalom 5-6.,rajz 6.)

Második nap

Rozsnyó - Krasznahorka – Rimaszombat (Krasznahorkai vár)

- Rozsnyóra utazunk ahol városnézés következik: Ferences templom, tűztorony. A Rákóczi-szabadságharc alatt 1706- ban II. Rákóczi Ferenc Rozsnyóról kormányozta a fennhatósága alatt lévő országrészeket, rezidenciája a Nehrerházban volt. Itt döntöttek az ónodi országgyűlés összehívásáról. Felkeressük Kossuth Lajos szobrát is.
- Következő állomásunk Krasznahorka vára (reméljük addigra befejeződnek a helyreállítások és látogatható lesz). 1706 őszén rövid ideig Krasznahorka várában tartotta fogva II. Rákóczi Ferenc Forgách Simon grófot. A vár tövében felolvasást tartunk, Jókai Lócsei fehér asszony c. itt játszódó művéből. (Irodalom 7., történelem 6-7., rajz 6.) Visszautazunk Rimaszombatra.

Második nap

Dobsina – Kassa (Vár, jégbarlang)

- A Dobsinai jégbarlang meglátogatása a napi első programunk, mely az Unesco világörökség listáján szerepel.
- Barlanglátogatás során, rendhagyó földrajzóra keretén belül felidézzük a cseppkő- és jégbarlangok kialakulásáról tanultakat. Kassára utazunk. Városnézés: Fő utca, városi színház, Andrássy-palota. (Történelem 6-7., földrajz 6., rajz és vizuális kultúra 6-7.)

Harmadik nap

KASSA (BELVÁROS)

- Ebéd után folytatjuk a kassai városnézésünket. Rákóczi rodostói házának másolatát nézzük meg, ahol a Fejedelem által készített eredeti bútorokat láthatjuk. Elemezzük a kor életkörülményeit majd rendhagyó történelem óra keretében felidézzük a Fejedelem szabadságharcban és magyar történelemben betöltött szerepét. (6.oszt.)
- Az épület elé 2006-ban szobrot állítottak II. Rákóczi Ferencnek. Következő megállónk a Szent Erzsébet-dóm. A dóm altemplomában temették el 1906-ban a Rodostóból hazahozott II. Rákóczi Ferenc fejedelem hamvait.
- Márványkoporsóját nemzeti színű szalagos koszorúk sokasága borítja, ezért tisztelgésünk jeleként mi is elhelyezzük
- koszorúinkat. (Történelem 6.,rajz és viz. kult 6-7.)

Harmadik nap

Kassa - Budapest

- Folytatjuk Kassa belvárosának gyalogos felfedezését. A városnézést követően buszra szállunk. A buszon összegezzük a kirándulás tapasztalatait. Előre elkészített kérdőíveket töltenek ki a diákok a kirándulás folyamán látottakról.
- Diákjaink a tanulmányút során megismerhették a határon túli magyarság életét, valamint az élményszerű tanulással minden bizonnyal tartósabbak lesznek az elsajátított ismereteik. Reményeink szerint mindez kiváló lehetőséget teremt diákjaink nemzettudatának, a nemzeti összetartozás érzésének kialakításához, elmélyítéséhez.

Harmadik nap

Az utazás után

ÉRTÉKELŐ ÓRA IDŐTARTAMA: 1 ÓRA

- Kiértékelő kérdőív kitöltése. Tablók készítése csoportmunkában. Videó dokumentáció bemutatása projektoros kivetítéssel.
- Kiselőadások, egyéni beszámolók meghallgatása. A kísérő tanárok összefoglalják, mennyire szolgálta az út az előzetesen megfogalmazott célokat. A résztvevő tanulók az utazásról ppt. formátumú előadást készítenek, melyekből a projektfelelős tanár segítségével egy 45-perces bemutatót állítanak össze.

TÉMANAP

- A témanap célja a határon innen és túl élő magyarság közös gyökereivel, hagyományával megismertetni a tanulókat. Megértsék, hogy ők is nemzetünk tagjai. Előkészítés: Sulirádióban műsor, az iskolai faliújságon plakát, a Suliújságban cikk szakköri tagoktól.
- Kiállítás a tanév során készült munkákból az adott témában. A tanulócsoporthok forgószínpadszerűen különböző helyszíneken feladatok megoldásával mélyítik ismereteiket. A helyszínek tantárgyakhoz kapcsolhatók, de nem tanóra jellegűek: 1. történelem, földrajz: Térkép részeinek összerakása magyarság létszáma/aránya, területnagyság. 2. népi játékok, tánc: Megismerés, bemutatás. 3. népdalok: más-más területekről. 4. kézművesség: zászlók készítése, agyagból lakóház, jellegzetes motívumok. 5. Riport készítése:
- Örömök, fájdalmak - élet a Kárpát-medencében ma. 6. biológia, földrajz: térképen képek elhelyezése. 7. matematika, fizika, kémia: tudósok születési helye térképen, kapcsolódó feladatok. 9. filmklub: film megtekintése, feladatlap.

Kommunikációs tevékenységek

Bemutató előadás: 1 óra

SAJTÓMEGJELENÉS

- 600 karakter terjedelmű, a programlogót és/vagy fényképet tartalmazó PR cikk és/vagy interjú országos vagy regionális (több megyére kiterjedő) vagy megyei terjesztésű (nyomtatott formában megjelenő) napilapban.
- legalább 30 másodperc hosszúságú híradás (interjú, hír) regionális (több megyére kiterjedő) és/vagy helyi sugárzású TV-ben és/vagy rádióban

Magyarság Háza- Mi, Magyarok Látogatóközpont kiállítása

- *A kirándulás időpontja előtt részt vesznek az érintett tanulók a Magyarság Háza- Mi, Magyarok Látogatóközpont kiállításán*